

**GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**  
**MİMARLIK FAKÜLTESİ**  
**MİMARLIK BÖLÜMÜ**  
**MİMARİ TASARIM DERSLERİ UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ**

**Amaç:**

**Madde 1:** Bu yönergenin amacı Gebze Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Ders Planında yer alan Mimari Tasarım derslerinin uygulama ve değerlendirme esaslarını belirlemektedir.

**Tanım:**

**Madde 2:** MIM 121 Mimari Tasarım I, MIM 122 Mimari Tasarım II, MIM 221 Mimari Tasarım III, MIM 222 Mimari Tasarım IV, MIM 321 Mimari Tasarım V, MIM 322 Mimari Tasarım VI, MIM 421 Mimari Tasarım VII dersleri ile MIM 495 Mimari Tasarım VIII “Mimari Tasarım” dersleri olarak isimlendirilmektedir. Gebze Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünde 4 yıllık lisans eğitimi süresince toplam 8 (sekiz) adet Mimari tasarım dersi verilmektedir. Bu derslerin sonuncusu Mimari Tasarım VIII dersidir ve bu ders kendi uygulama yönergesi esaslarına göre yürütülür. Mimari Tasarım VIII yönergesinde yer almayan konularda bu yönergedeki ilgili koşullar geçerlidir. Mimari Tasarım dersleri teori ve uygulamayı içeren, zorunlu temel dersler niteliğinde ve “Grup Dersi” olarak yapılmakta olup birden fazla öğretim üyesi ve elemanı tarafından yürütülür.

**Mimari Tasarım Derslerinin Amacı:**

**Madde 3:** Mimari Tasarım derslerinin amacı her yarıyıl sonunda öğrencilere tanımlanan ve seviyesi belirlenen tasarım yapma bilgi ve becerisini kazandırmaktır. Bu amaca yönelik olarak seçilen konuyla ilgili tasarımlar yapılır, dönem sonunda çizimi ve maketi yapılarak sunulur. Mimari tasarım derslerinde yapılan projelere o yarıyıla kadar ve o yarıyılıda görülen diğer tüm derslerde edilen bilgi ve becerilerin kullanılması/ yansıtılması esastır. Bu bağlamda basitten çok yönlü ve karmaşık olana doğru mimarlıkla ilgili sorunlar yapılan tasarımlar yoluyla irdelenmektedir.

**Mimari Tasarım Derslerinin Alınması ve Uygulama Usulleri:**

**Madde 4:** MIM 121 Mimari Tasarım I, MIM 122 Mimari Tasarım II, MIM 221 Mimari Tasarım III, MIM 222 Mimari Tasarım IV, MIM 321 Mimari Tasarım V, MIM 322 Mimari Tasarım VI, MIM 421 Mimari Tasarım VII dersleri ile MIM 495 Mimari Tasarım VIII “Mimari Tasarım” dersleri birbirinin ön koşuludur. Mimari Tasarım I, II, III, IV, V, VI, VII derslerinin herhangi birinden başarısız olan öğrenci devam eden dönemde aynı dersi tekrarlamak durumunda olup bir sonraki Mimari Tasarım dersini alamaz. Bu bağlamda Mimari Tasarım derslerinin tümü her yarıyıl açılır. Öğrencinin Mimari Tasarım VIII dersini alabilmesi için tüm Mimari Tasarım derslerini almış ve başarmış olması gereklidir.

Mimari Tasarım I dersini ilk defa alacak olan öğrencilerin bu dersi Güz yarıyılında alması gerekmektedir.

Mimari Tasarım dersleri Gebze Teknik Üniversitesi ve diğer üniversitelerin yaz okulu programlarından alınmaz.

### **Mimari Tasarım Dersleri Yürütücülerinin ve Ders Gruplarının Belirlenmesi:**

**Madde 5:** Her yarıyıl başında eğitim döneminin ilk haftası içinde, Mimari Tasarım derslerini alacak öğrenci sayıları ve eğitim kalitesi esas alınarak dersleri yürütecek öğretim elemanlarının sayıları, ders grupları ve gruplarda yer alacak öğrenciler belirlenir. Derslerin yürütücülerinin belirlenmesinde, öncelikle bölümdeki kadrolu öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinden yararlanılacaktır. Bununla birlikte, derslerin içeriklerinin zenginleştirilebilmesi ve öğrencilere farklı görüş ve deneyimlerin aktarılabilmesi amacıyla Fakültenin diğer bölümlerinden ilgili öğretim elemanları ile diğer üniversitelerin mimarlık bölümlerinin öğretim elemanları ve/veya uzmanlık alanındaki çalışma ve eserleriyle tanınmış mimarlardan tasarım derslerinde öğretim görevlisi olarak yararlanılacaktır. Tasarım derslerine yarı zamanlı öğretim görevlisi olarak davet edilecek mimarlarda, bölüm kurulunun belirlemiş olduğu ölçütlere uygunluk aranacaktır. Tasarım derslerinin yürütücülerinden biri proje koordinatörü olarak belirlenir. Öğrencinin tasarım çalışması yapacağı grup ve öğretim elemanı bölüm başkanlığının denetiminde belirlenir.

### **Mimari Tasarım Derslerinin Sınavları:**

#### **Ara Sınavlar:**

**Madde 6:** Mimari Tasarım Derslerinin tümünün (Mimari Tasarım VIII dahil) ara sınavları her yarıyıl en az 1 (bir) ara sınav olmak üzere “Eskiz Sınavı” ve/veya “Jüri Ön Değerlendirmesi” şeklinde yapılır. Her yarıyıl başında ders yürütücülerinin ortak kararıyla Mimari Tasarım derslerinin ara sınav sayısı, not ağırlıkları ve nasıl uygulanacağı belirlenerek Bölüm Başkanlığı’na bildirilir. Ara sınav sayısının birden fazla olabileceği göz önünde tutularak ara sınav notlarının resmi olarak ilanının diğer ara sınav duyurularıyla birlikte yapılması zorunlu değildir. Bu durumda ara sınav notlarının yarıyıl sonu notlarıyla birlikte teslim edilmesi yoluna gidilir. Ara sınavlara girmek zorunludur. Sınava katılmayanların mazeretleri bölüm kurulunda değerlendirmeye alınarak mazeret sınav hakkı verilebilir.

**Madde 7:** “Eskiz Sınavı” öğrencinin mimari tasarım düzeyine uygun olarak hazırlanan bir konunun sınav süresince çözümünü içeren bir sınav türüdür. Eskiz sınavı, öğrenciye eğitimi süresince katıldığı tüm disiplinlerde edindiği bilgi birikimini değerlendirme, kullanma bilinç ve yetisini vermeye yöneliktir. Bu birikime dayalı olarak, eskizler öğrenciye tasarlama süreci içinde araştırma ve bunları değerlendirme, sonuca ulaşabilecek olanı seçme yollarını öğretir ve bununla ilgili gerekli yeteneği kazandırır. Eskiz konusu ve istenen çizimler vb. sunumlar ders yürütücüleri tarafından belirlenir ve sonuçlar ders yürütücülerinden oluşan jüri tarafından değerlendirilir.

**Madde 8:** “Jüri Ön Değerlendirmesi” öğrencinin ilgili Mimari Tasarım dersinde o güne kadar gösterdiği gelişiminin ilgili tasarım dersi yürütücülerinden oluşan bir jüri tarafından değerlendirmeye alınmasıdır. Gerekli görüldüğü durumda ilgili diğer disiplinlerden ve/veya diğer üniversitelerin mimarlık bölümlerinden öğretim elemanları ve/veya uzmanlık alanındaki çalışma ve eserleriyle tanınmış mimarlar jüriye davet edilebilir. Jüri esasına dayanan sınav açık sözlü savunma şeklinde olur. Savunma Mimari Tasarım VIII dışındaki tasarım derslerinde en çok 20 dakika sürer. Değerlendirmede sunum sonrası öğrenci jüri üyeleri tarafından kendisine yöneltilen soruları yanıtlar.

#### **Yarıyıl Sonu Sınavları:**

**Madde 9:** Mimari Tasarım derslerinin yarıyıl sonu sınavları öğrenci tarafından bir yarıyıl boyunca çalışmış olduğu tasarım konusunun ders yürütücüleri tarafından istenen şekil ve

nitelikte teslim edilmesi ile başlar. Bölüm başkanlığı tarafından ilan edilmiş olan proje teslim tarihi, yeri ve saatinde öğrenci tasarım çalışmasını teslim etmek zorundadır. Belirtilen tarih ve gün dışında hiçbir şekilde teslim yapılamaz, bu konuda hiçbir mazeret kabul edilmez. Tasarım çalışmasını teslim etmeyen öğrenci yarıyıl sonu sınavına alınmaz. Yarıyıl sonu sınavı ders yürütücülerinden oluşan bir jüri tarafından yapılır. Gerekli görüldüğü durumda ilgili diğer disiplinlerden ve/veya diğer üniversitelerin mimarlık bölümlerinden öğretim elemanları ve/veya uzmanlık alanındaki çalışma ve eserleriyle tanınmış mimarlar jüriye davet edilebilir.

Jüri esasına dayanan sınav açık sözlü savunma şeklinde olur. Savunma Mimari Tasarım VIII dışındaki tasarım derslerinde en çok 20 dakika sürer. Değerlendirmede sunum sonrası öğrenci jüri üyeleri tarafından kendisine yöneltilen soruları yanıtlar. Tüm jüri üyelerinin verdiği notlar ve hesaplamaları içeren tutanaklar ders yürütücülerinin değerlendirme çalışmaları sonunda Bölüm Başkanlığına teslim edilir. Teslim tarihinde tasarım çalışmalarını teslim etmeyenler, jürinin yapmış olduğu yarıyıl sonu sınavına katılmayanlar ile yarıyıl sonunda tasarım çalışmaları yetersiz bulunan öğrenciler dersten başarısız olmuş sayılırlar. Mimari Tasarım dersleri bir yarıyıl süren bir tasarım çalışmasının değerlendirildiği bir süreci kapsadığından söz konusu derslerin bütünleme sınavı ve yılsonu mazeret sınavı hakkı yoktur.

#### **Yarıyıl Sonu Tasarım Çalışmalarının Teslim Koşulları:**

**Madde 10:** Mimari Tasarım derslerine ait çalışmalar (çizim, maket vb.) Bölüm Başkanlığı tarafından ilan edilen tarih, yer ve saatte görevli öğretim elemanları tarafından imza karşılığında teslim alınır. Görevli olmayan öğretim elemanlarına yapılan teslimler geçersizdir. Teslim süresi Bölüm Kurulu kararı dışında hiçbir şekilde uzatılamaz.

Mimari Tasarım dersleri kapsamında yapılan tasarım çalışmalarına ilişkin sunumlar el ile yapılmış ve/veya bilgisayar ortamında yapılmış mimari çizimler şeklinde olabilir. Sunumların maketlerle desteklenmesi istenebilir. İstenen dokümanlar çizim paftaları halinde teslim edilmekle birlikte, elle çizilmiş tasarım çalışmaları ve maketler fotoğraflanarak CD ortamında, bilgisayar çizimlerinin de yine CD ortamında ayrıca teslim edilmesi yarıyıl sonu çalışmalarının arşivlenme kolaylığı açısından gerekli görülebilir. Bu çalışmaların bölüm tarafından saklanma süresi 2 yıldır.

#### **İtiraz:**

**Madde 11:** Mimari Tasarım Derslerinde “not itirazı” konusunda GTÜ Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin 31. Maddesi geçerlidir. Öğrenciler, sadece, maddi hata itirazında bulunabilir, öğretim elemanının not takdirine ilişkin hata itirazında bulunamazlar.

#### **Devam Koşulları:**

**Madde 12:** Mimari Tasarım derslerinde aranan devam koşulu GTÜ Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 22-a maddesi gereği %80'dir. Öğrenci bir Mimari Tasarım dersinden başarısız olduğu takdirde bir sonraki dönem dersi tekrar etmek ve devam koşulunu yeniden yerine getirmek zorundadır. Mimari Tasarım Dersleri, temeli, öğrencinin bireysel çalışmasına dayanan uygulamalı dersler kapsamında yer aldığı için, devam konusu, öğrencinin aktif çalışmasına bağlıdır. Gerekli uygulamalar gerçekleştirilerek sunulmalıdır. Devam koşulunu sağlamak için, öğrencinin fiziksel olarak eğitim mekanında bulunması yeterli değildir.

#### **Basarı Notu:**

**Madde 13:** Mimari Tasarım derslerinin başarı notunu belirlemede GTÜ Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 22-c maddesi uygulanır. Gerekli görüldüğü durumlarda Bölüm Kurulu ve Fakülte Kurulu kararları ile başarı notuna katkı oranları değiştirilebilir.

Mimari Tasarım Dersleri mimarlık eğitiminin ana omurgasıdır. Bu ders kapsamında yapılan çalışmalarda diğer tüm derslerde edinilen bilgi ve becerilerin yansıtılması beklenmekte ve bu doğrultuda değerlendirilmektedir. Özgün niteliğiyle diğer derslerden farklılaşan Mimari Tasarım derslerinde koşullu ders geçme hakkı geçerli değildir. Bu derslerde, koşullu dönem not ortalaması dikkate alınmaksızın DC ve DD notları başarısızlığı ifade eder. Mimari Tasarım Dersleri Dönem süresine yayılan uygulamalı dersler olduğu için bütünleme sınavı yapılamaz.

#### **Sergileme ve Yayın Hakkı:**

**Madde 14:** Başarılı bulunan öğrenci çalışmaları Bölüm tarafından gerekli görüldüğünde sergilenebilir ve/veya mimarlık alanındaki yayınlarda yayınlanabilir. Yasal zorunluluk nedeniyle saklanması gerekenler dışındaki çalışmalar sahiplerine iade edilir. Bölüm tarafından ilan edilen iade tarihinde teslim alınmayan çalışmalar geri dönüşüm kutularına atılır.

#### **Çeşitli Hükümler:**

**Madde 15:** Tek Ders Sınavı ile ilgili olarak GTÜ Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 29 (2) maddesi gereği Proje çalışması olarak değerlendirilen Mimari Tasarım Derslerinde tek ders sınav hakkı kullanılmaz.

**Madde 16:** Bu yönergede hüküm bulunmayan durumlarda GTÜ Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ve/veya Bölüm ve Fakülte Kurullarınca alınacak ilke kararları uygulanır.

#### **Yürürlük:**

**Madde 17:** Bu yönerge, GTÜ Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer ve Gebze Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'ndeki tüm öğrenciler için geçerli olur.

#### **Yürütme:**

**Madde 18:** Bu yönerge hükümleri GTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölüm Başkanı tarafından yürütülür.

<b>Yönergenin Kabul Edildiği Senato Kararı</b>	
<b>Tarihi</b>	<b>Sayısı</b>
03 Temmuz 2008	2008/10
<b>Yönerge'de Değişiklik Yapan Üniversite Senatosu Kararları</b>	
<b>Tarihi</b>	<b>Sayısı</b>
(1) 06.05.2015	2015/05